

KOMUNIKATY I SPRAWOZDANIA

ROCZNIKI HUMANISTYCZNE
Tom LXII, zeszyt 10 – 2014

ANNA MAJEWSKA-WÓJCIK
Katedra Języka Polskiego KUL

JĘZYKI SŁOWIAŃSKIE JAKO OBCE: AKTUALNE ZAGADNIENIA NAUCZANIA I TESTOWANIA UNIWERSYTET ŁOTEWSKI, RYGA, 15-16 KWIETNIA 2014 ROKU

Z okazji 95. rocznicy istnienia Uniwersytetu Łotewskiego oraz 10-lecia działania Centrum Certyfikacji Języka Rosyjskiego jako Obcego odbyło się kolejne spotkanie przedstawicieli środowiska glottodydaktycznego i lingwistycznego zorganizowane przez Instytut Rusycystyki i Sławistyki, Centrum Certyfikacji Języka Rosyjskiego jako Obcego oraz Centrum Bohemistyki i Polonistyki. Konferencja miała miejsce w dniach 15-16 kwietnia 2014 roku na Uniwersytecie Łotewskim w Rydze. Wiedzą i doświadczeniami dzielili się naukowcy i praktycy z 8 europejskich państw: Łotwy, Litwy, Estonii, Polski, Czech, Finlandii, Ukrainy i Rosji. Referaty były wygłaszane w trzech językach: rosyjskim, polskim i czeskim.

Uroczystego otwarcia obrad dokonały dyrektor Centrum Certyfikacji Języka Rosyjskiego jako Obcego Yelena Marchenko i dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Łotewskiego Ilze Rümniece. Obie panie powitały gości i wyraziły radość z tak dużego zainteresowania konferencją. Dziekan WNH UŁ pokrótce zaprezentowała wydział, wymieniła kierunki, które działają obecnie, oraz podała ilość studentów na poszczególnych kierunkach studiów w ramach wydziału humanistycznego.

Obrady plenarne zainaugurował podzielony na dwie części referat pt. *O certyfikatach po polsku, czyli perspektywa Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego w 2013 roku*. Pierwszą część wy-

głosił prof. Andrzej Markowski (Uniwersytet Warszawski). W sprawozdawczym wystąpieniu prelegent nakreślił dotychczasowe działanie wymienionej komisji, przybliżył procentowy udział zdających w egzaminach certyfikatowych na poszczególnych poziomach zaawansowania językowego w Polsce i poza jej granicami oraz wspominał o perspektywach certyfikacji języka polskiego jako obcego (więcej poziomów zaawansowania oraz dopuszczenie do egzaminu dzieci). Temat certyfikacji kontynuowała Emilia Danowska-Florczyk. Referentka przypominała kształt egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego, pokazała wybrane typy ćwiczeń testujących poziom opanowania różnych sprawności: rozumienia ze słuchu, poprawności gramatycznej, rozumienia tekstów pisanych, pisanie i mówienie.

Kolejne wystąpienie mieściło się również w nurcie dotyczącym certyfikacji. Irina Pawłowska (Petersburski Uniwersytet Państwowy) przedstawiła obecnie stosowane techniki testowania języków obcych w Rosji. Odniosła się również do metod wypracowanych przez certyfikację poza granicami kraju. Zwróciła uwagę na dążenie do unowocześniania technik testowania znajomości języków.

Charakter materiałowy miał referat dotyczący specyficznych aspektów rozwoju czeszczyzny z punktu widzenia translatoryki. Ivo Martinec (Uniwersytet Masaryka w Brnie) ze swadą i humorem zaprezentował różne pułapki czyhające na tłumaczy czesko-polskich / polsko-czeskich, tkwiące w systemie języka czeskiego, który z pozoru jest zbliżony do języka polskiego. Martinec przywołał wiele form wyrazowych będących „fałszywymi przyjaciółmi”, prowadzącymi w najlepszym wypadku do nieporozumień, a niekiedy do sytuacji wykraczających poza normę grzecznościową czy obyczajową. Referat ten sprowokował słuchaczy do przytaczania różnych anegdot związanych z pozorną zbieżnością leksemów.

Po przerwie obiadowej rozpoczęły się obrady w dwóch sekcjach. Referaty pierwszej sekcji, rosyjskojęzycznej, poświęcone były problematyce certyfikacji i testowania języka rosyjskiego jako obcego w różnych krajach Europy Wschodniej i Północnej, m.in. na Łotwie, w Finlandii, Estonii czy Rosji. Elena Marczenko (Uniwersytet Łotewski), Irina Moiseenko (Uniwersytet Talliński), Tatjana Nesterowa (Petersburski Uniwersytet Państwowy) i Margarita Pietarinen (Uniwersytet Jyväskylä) dzieliły się doświadczeniami związanymi z glottodydaktyką języka rosyjskiego. W kolejności przedstawiono stan języka rosyjskiego mieszkańców Łotwy w świetle testów, obraz certyfikacji języka rosyjskiego w Estonii, problem kształtowania kompetencji komunikacyjnej pracowników będących imigrantami oraz system fińskiej certyfikacji państwowej.

Obrady w drugiej sekcji skupiały się wokół zagadnienia *Języki słowiańskie: gramatyka i komunikacja*. Jako pierwsi głos zabrali przedstawiciele Uniwersytetu Śląskiego: Małgorzata Smereczniak i Marcin Maciołek, którzy w wystąpieniu zatytułowanym *Miejsce słowotwórstwa w teorii i praktyce nauczania języka polskiego jako obcego* przyjrzeni się podejściu glottodydaktyki polonistycznej do słowotwórstwa. Krótki przegląd podręczników pod kątem obecności interesującego prelegentów zagadnienia pokazał, że słowotwórstwo w glottodydaktyce polonistycznej traktowane jest marginalnie.

Kolejna prelegentka Anna Rabczuk (Uniwersytet Warszawski) w referacie zatytułowanym *Miejsce grzeczności językowej w nauczaniu języka polskiego jako obcego* prześledziła, jak jest traktowana i prezentowana cudzoziemcom polska honoryfikatywność i etykieta grzecznościowa.

Wystąpienie Ilony Gwóźdź-Szewczenko (Uniwersytet Wrocławski) pt. *Konstrukcje czasownikowe w języku czeskim i polskim w aspekcie glottodydaktycznym* kontynuowało temat pozornego podobieństwa tych języków, o czym wcześniej wspominał Ivo Martinec.

Frazeologizmy zawierające nazwę części ciała w czeskich i rosyjskich idiomach stały się przedmiotem referatu wygłoszonego przez Markétę Šťastná, (Uniwersytet Masaryka w Brnie).

Obrady sekcji zakończyła prelekcja Krystyny Jarzabek (Uniwersytet Śląski), która zapoznała słuchaczy z wybranymi aspektami komunikacji niewerbalnej Polaków i Rosjan oraz ze skutkami wynikającymi z (nie)znajomości kodu niewerbalnego tych nacji.

Po południu miały miejsce jeszcze cztery odczyty o charakterze informacyjno-sprawozdawczym z tytułem przewodnim *Języki słowiańskie we wschodnioeuropejskich ośrodkach nauczania*.

Natalia Sindetskaja (Uniwersytet Talliński) w referacie pt. *Język polski na Uniwersytecie Tallińskim dziś* omówiła funkcjonowanie lektoratu języka polskiego w Instytucie Języków i Kultur Słowiańskich tegoż uniwersytetu. Wspomniała także o głównych kierunkach rozwoju glottodydaktyki polonistycznej w tamtejszych realiach.

Renata Misiewicz-Trillitzsch z Uniwersytetu Łotewskiego w odczycie pt. *Język polski na Uniwersytecie Łotewskim oczami studentów (badania ankietowe)* krótko przybliżyła zasady funkcjonowania lektoratu języka polskiego jako obcego na uniwersytecie w Rydze, a następnie omówiła wyniki ankiety przeprowadzonej wśród studentów i absolwentów rusycystyki, dla których język polski był przedmiotem obowiązkowym w programie studiów. Ankieta

miała dostarczyć informacji o tym, jak studenci postrzegają lektorat języka polskiego oraz jak oceniają własne kompetencje lingwistyczne w tym języku.

Podobny charakter i zakres miało wystąpienie kolejnej referentki. Opierając się na wynikach ankiety przeprowadzonej wśród studentów, Nadeżda Morozowa (Uniwersytet Łotewski) zaprezentowała funkcjonowanie lektoratu języka czeskiego na uniwersytecie w Rydze oraz przedstawiła oczekiwania studentów wobec lektoratu i ich ocenę zajęć.

Referat wieńczący pierwszy dzień obrad wygłosiła Katarzyna Zubrycka (Bałtycki Uniwersytet Federalny im. Kanta w Kaliningradzie). Tematem wystąpienia było *Nauczanie języków słowiańskich w środowiskach niefilologicznych w Kaliningradzie: zarys doświadczeń*.

Późnym popołudniem uczestnicy konferencji zostali zaproszeni na spacer ulicami Rygi oraz na łotewskie wybrzeże Bałtyku.

Drugi dzień konferencji rozpoczęły obrady w dwóch sekcjach. Tematem wiodącym w sekcji pierwszej stał się *Język rosyjski jako obcy: aktualne problemy nauczania i testowania*. Elena Brazauskiene (Uniwersytet Wileński), Rozanna Kurpniece (Uniwersytet Łotewski), Ludmiła Wiedina (Uniwersytet w Tartu, Estonia), Tatiana Barysznikowa (Uniwersytet Łotewski) oraz Irina Zeleneckaja (Moskiewski Państwowy Uniwersytet Ekonomiki, Statystyki i Informatyki) kontynuowały dyskusję dotyczącą dydaktyki i certyfikacji języka rosyjskiego, zapoczątkowaną w jednej z sekcji w pierwszym dniu konferencji. W swych wystąpieniach prelegentki podjęły m.in. kwestię podejścia dyskusyjnego w nauczaniu języków obcych oraz sposobów kształtowania, a następnie testowania sprawności czytania i pisanie w nauczaniu e-learningowym oraz dyskutowały nad szczegółowymi problemami związanymi z certyfikacją języka rosyjskiego jako obcego.

W sekcji drugiej akcent położono na rozwiązania metodyczne w glottodydaktyce języków słowiańskich. Jako pierwsze zabrały głos Izabela Wieczorek i Ewa Węgrzak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), które w wystąpieniu zatytułowanym *Techniki multimedialne w nauczaniu języka polskiego jako obcego na niższych poziomach zaawansowania językowego* pokazały możliwości, jakich dostarcza nam platforma edukacyjna Moodle. Autorki zaprezentowały kilka konkretnych rozwiązań (tematyka, typy zadań) przeznaczonych dla studentów na początkowym etapie nauki języka polskiego jako obcego.

Referaty o wspólnym tytule *Gry i zabawy w nauczaniu języka polskiego jako obcego*, z podziałem na dwie części, wygłosiły Anna Majewska-Wójcik (KUL) i Magdalena Smoleń-Wawrzusiszyn (KUL). Wystąpienia dotyczyły

sposobu adaptacji wybranych rund telewizyjnego teleturnieju *Kocham cię, Polsko* z ukierunkowaniem na kształcenie sprawności mówienia i rozwijanie kompetencji lingwistycznej oraz interkulturowej. Pierwsza z prelegentek pokazała propozycje wykorzystania odsłony *Kto jest kim* z odc. 83, druga – rundy *Głuchy telefon* z odc. 82.

Blok referatów kończących konferencję, zogniskowany wokół tematu *Języki słowiańskie we wschodnioeuropejskich ośrodkach nauczania*, obejmował cztery prelekcje. Jako pierwszy wystąpił Jerzy Kowalewski (Uniwersytet im. Iwana Franki we Lwowie) z odczytem *Socjokultura. Jak nauczać, jak testować? Rozważania o normie socjokulturowej na przykładzie edukacji polonistycznej na Ukrainie*. Referent zajął się wybranymi wzorcami zachowań socjokulturowych i ich wariantywnością w kontekście edukacji glottodydaktycznej oraz akceptacji społecznej,

Sposobów wykorzystania piosenki na lekcji języka polskiego jako obcego dotyczył referat Krystyny Barkowskiej (Uniwersytet Dyneburski), zatytułowany *Muzyka i piosenka na lekcji języka polskiego jako obcego wśród studentów Uniwersytetu Daugavpilskiego*. Autorka zaprezentowała utwory, które mogą posłużyć jako materiał glottodydaktyczny, podzieliła się pomysłami na ich wykorzystanie oraz wskazała preferencje muzyczne studentów uniwersytetu w Dyneburgu.

Historię i stan współczesny polonistyki i certyfikacji na Uniwersytecie Daugavpilskim omówił w swoim sprawozdawczym wystąpieniu pt. *Nauczanie języka polskiego na Uniwersytecie Daugavpilskim z perspektywy certyfikacji* Andris Kazjukičs (Uniwersytet Dyneburski). Prelegent zwrócił przy tym uwagę na aspekt socjologiczny: motywację studentów przy wyborze studiów polskich oraz szanse na rynku pracy, jakie daje ukończenie tych studiów.

Ostatni referat, współautorski, wygłosili Małgorzata Smereczniak i Marcin Maciołek z Uniwersytetu Śląskiego. Prelekcja zatytułowana *Polska i polski w kontekstach. Różne formy kształcenia polonistycznego dla cudzoziemców oferowane przez Uniwersytet Śląski* dotyczyła działań, jakie są podejmowane na reprezentowanej przez prelegentów uczelni. Przedsięwzięcia te są ukierunkowane na konkretnego studenta cudzoziemca. Uwzględniają zarówno nowoczesne innowacyjne metody nauczania, jak też wymiar naukowy glottodydaktyki. Omówione inicjatywy pokazały, jakie korzyści płyną z kooperacji jednostki dydaktycznej z jednostką naukową.

Na zakończenie konferencji zabrał głos zaproszony przez organizatorów ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Łotewskiej Jerzy Marek Nowakowski, który podziękował za zorganizowanie konferencji na skalę

międzynarodową i wyraził nadzieję, że wymiana myśli naukowej i doświadczeń dydaktycznych przedstawicieli glottodydaktyk europejskich na stałe wpisze się w harmonogram spotkań na Uniwersytecie Łotewskim.

Słowo końcowe, zamykające konferencję, wygłosiła dyrektor Centrum Certyfikacji Języka Rosyjskiego jako Obcego Yelena Marchenko, która okazała radość z owocnego spotkania, konstruktywnych dyskusji, zarysowania nowych perspektyw dla glottodydaktyki oraz wyraziła nadzieję na kolejną edycję międzynarodowej konferencji glottodydaktyki języków słowiańskich.

MAGDALENA SOWA

Katedra Akwizycji i Dydaktyki Języków KUL

ENSEIGNEMENT / APPRENTISSAGE DU FRANÇAIS FACE
AUX DÉFIS DE DEMAIN
II MIĘDZYNARODOWY KONGRES
NAUCZYCIELI JĘZYKA FRANCUSKIEGO
LUBLIN, KUL, 23-25 CZERWCA 2014 ROKU

W dniach 23-25 czerwca 2014 r. odbył się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim II Międzynarodowy Kongres Nauczycieli Języka Francuskiego, któremu przyświecało hasło *Enseignement / apprentissage du français face aux défis de demain*. Organizatorami Kongresu byli Instytut Filologii Romańskiej KUL oraz Prof.-Europe Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Francuskiego w Polsce. Honorowy patronat nad Kongresem objęli Prezydent Miasta Lublina Krzysztof Żuk oraz Rektor KUL ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński. W skład komitetu honorowego weszli prof. KUL dr hab. Hubert Łaskiewicz, Dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych KUL oraz prof. Jean-Pierre Cuq, Przewodniczący Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języka Francuskiego (FIPF).

Komitet naukowy Kongresu, do którego zaproszeni zostali profesorowie Mieczysław Gajos (Uniwersytet Łódzki), Iwona Janowska (Uniwersytet Ja-